

Sosyal Bilgiler Eğitiminde Teknoloji Kullanıma Yönelik Lisansüstü Tezlerin Analizi

Şahin GÖKÇEARSLAN ¹ , Abdullah İsmet ÜNAL ² · Nail DEĞİRMENCİ ³

¹ Gazi Üniversitesi, Rektörlük, Enformatik Bölümü, Ankara, Türkiye, sahingokce@gmail.com@gmail.com

² Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Doktora Öğrencisi, Ankara, Türkiye, abdullahismtunal@gmail.com

³ Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Doktora Öğrencisi, Ankara, Türkiye, nail.degirmenci@gazi.edu.tr

Makale Bilgileri

ÖZ

Literatür İnceleme

Makalesi

Makale Geçmişi

Geliş: 12.04.2023

Kabul: 24.05.2023

Yayın: 30.06.2023

Anahtar Kelimeler:

Sosyal bilgiler,

Teknoloji kullanımı,

Sistematik Analiz,

İçerik analizi

Bu araştırmanın amacı sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımı ile ilgili tamamlanan lisansüstü tezleri incelemektir. Doküman incelemesi olarak desenlenen araştırmanın verileri betimsel analiz tekniği ile derlenmiştir. Bu amaçla Ulusal Tez Merkezi internet sayfasında “sosyal bilgiler” ve “teknoloji” anahtar kelimeleri kullanarak tarama yapılmış ve değerlendirmelerin ardından 68’i yüksek lisans 29’u doktora olmak üzere toplam 97 lisansüstü tez araştırmaya dahil edilmiştir. Lisansüstü tezler içerik analizi ile çözümlenmiş; yayın yılı, yayın türü, yöntemi, araştırma deseni, örnekleme yöntemi, örnekleme kademesi, örnekleme büyüklüğü, çalışmalarda kullanılan veri toplama araçları ve veri analiz teknikleri değişkenleri temel alınarak sınıflandırılmıştır. İncelenen tezlerin genel olarak 2017 yılından itibaren hızlı bir artış gösterdiği, 2019 yılında en yüksek sayıya ulaştığı, yüksek lisans tezlerinin çoğunlukta olduğu anlaşılmıştır. Bununla birlikte nicel ve karma çalışmalara sıklıkla yer verildiği, örneklemin genellikle öğretmen ve ortaöğretim öğrencilerinden oluştuğu, örnekleme yöntemi olarak kolay ulaşılabilir ve amaçlı örneklemin tercih edildiği belirlenmiştir. Genellikle çalışma gruplarının az sayıda katılımcıdan oluştuğu tespit edilmiştir. Veri toplama aracı olarak ölçek ve görüşme formunun ağırlıklı olarak kullanıldığı, veri analiz tekniğinde ise en fazla t-testinin kullanıldığı belirlenmiştir. Araştırma bulguları tartışılmış ve öneriler sunulmuştur.

Yasal İzinler: Bu araştırma kapsamında insandan veri toplanmadığından etik kurul iznine tabi değildir.

This article is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License (CC BY-NC 4.0)”

Atıf/Citation: Gökçearslan, B., Ünal, A. İ. & Değirmenci, N (2023). *Sosyal Bilgiler Eğitiminde Teknolojik Kullanıma Yönelik Lisansüstü Tezlerin Analizi*. Necmettin Erbakan Üniversitesi Ereğli Eğitim Fakültesi Dergisi, 5(1), 14-28.

Analysis of Graduate Theses on Technological Use in Social Studies Education

Article Info	ABSTRACT
Literature Review	
Article History	The purpose of this study is to examine the doctoral and master's studies conducted nationally on technology in social studies education in terms of different variables.
Received: 12.04.2023	The data of the research, which was designed as a document analysis, were compiled with descriptive analysis techniques. For this purpose, the National Thesis Center website was searched using the keywords "social studies" and "technology" and after the evaluations, a total of 97 postgraduate thesis studies, 68 of which were master's and 29 of which were doctoral, were included in the study.
Accepted: 24.05.2023	These theses were analyzed by content analysis method and classified based on the variables of thesis name, publication year, publication type, method, research design, sampling method, sampling level, sampling size, data collection tools, and data analysis techniques used in the studies. It was understood that the theses examined generally showed a rapid increase since 2017 and reached its peak in 2019, and that master's theses were in the majority. However, it was determined that quantitative and mixed studies were frequently included, the sample generally consisted of teachers and secondary school students, and convenience and purposive sampling were preferred as sampling methods. It was understood that small sample groups were generally used. It was determined that scales and interview forms were predominantly used as data collection tools and the t-test was the most preferred data analysis technique. Based on the findings of the research, some suggestions were presented.
Published: 30.06.2023	
Keywords:	
Social studies,	
Technology use,	
Systematic analysis,	
Content analysis	

Legal Permissions: Since no human data was collected within the scope of this research, it is not subject to ethical committee approval.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction: Technology is defined as the application knowledge covering the production methods related to an industrial branch, the tools, equipment and instruments used, and the ways of using them (TDK, 2022). In the field of education, technology has gained an important place in educational environments and has revealed the ability of teaching staff to use technology, follow developments and integrate educational technologies into lessons (Gedik et al., 2019). The main purpose of educational technology is to contribute to human development and performance (Kızılkaya, 2018). Among the reasons for using educational technologies are to increase access to education and training, to realize more efficient teaching, to reduce costs, to provide efficiency in education and to provide students with the necessary skills (Bates, 2000). In this context, the use of technology in the social studies course is important and essential and aims to teach students to use information and communication technologies consciously (MoNE, 2018). However, the number of studies on the use of technology in the field of social studies is limited, and analyzing thesis studies in this field in terms of different variables will shed light on the field (Akçalı & Baş, 2020; Akgün & Akgün, 2021). The problem statement of this study was determined as "How is the distribution of theses on technology in social studies education on a national basis in terms of different variables?" and based on the problem statement, answers to various sub-problems were sought below.

Method: Document analysis was conducted in the study using qualitative research method. The data were analyzed using descriptive analysis technique. The research covers 97 thesis studies as a result of a search with the keywords "Social Studies" and "Technology" through the "National Thesis Center". The studies were classified according to variables such as publication year, publication type, method, research design, sampling method, sampling level, sampling size, data collection tools and analysis techniques. "Publication Classification Form" was used (Çiltaş, 2012) The findings were presented and interpreted in tables.

Findings: The findings regarding the publication year of the theses on the use of technology in social studies education show that there were a total of 97 theses in the period 2002-2021. In 2019 and 2020, the number of graduate theses increased.

The majority of the postgraduate theses were completed at master's level, with slightly fewer doctoral theses. The majority of the theses were conducted using quantitative and mixed methods, with researchers preferring to work with teachers and secondary school students. Semi-structured interviews, attitude scales and other scales are among the most commonly used data collection tools. The most commonly used data analysis technique in graduate theses was t-test. In general, it is seen that data analysis methods belonging to quantitative methods are frequently used in graduate theses on technology in social studies education This finding is followed by descriptive analysis.

Discussion and recommendations: According to the criteria included in this study, the number of graduate theses increased in 2019 and 2020. In the study conducted by Taş and Düz (2016) on the basis of technology integration in social studies education, it was concluded that technology-based studies in the field of social studies have continuously increased especially after 2000. In another study, Avcı-Akçalı and Baş (2020) concluded that theses conducted in the context of technology have continuously increased over the years.

The analysis reveals that mostly quantitative methods are used in graduate theses. However, the rate of postgraduate theses using mixed research methods is 36.08%. In the study conducted by Kılıç- Çakmak et al. (2015) in which educational technology research was examined, it was stated that quantitative methods were predominantly used. Similar results were found in the studies conducted by Gül and Sözbilir (2016) and Bıkmaz et al. 36.08% of the postgraduate theses were conducted with teachers and 33.00% with secondary school students. In the study conducted by Güneş et al. (2020), the most frequently used sampling level was secondary school. Considering the sampling method used in postgraduate theses, it is understood that purposeful sampling (25.77%) and convenience sampling (20.62%) are generally used. Considering that the postgraduate theses are carried out in the context of technology, time and cost, which meet certain criteria and are suitable for certain purposes, may be the reason why this sampling type is preferred.

It was observed that postgraduate thesis studies with a sample size of 1-99 people were frequently preferred. This result coincides with the results of the studies conducted by Solmaz and Gökçearsan (2016), Gül and Sözbilir (2016), Akgün and Akgün (2021). Considering the research designs, it can be said that the designs belonging to quantitative methods are frequently used. In particular, the survey model (24.74%) and quasi-experimental design with control group (12.37%) are frequently preferred experimental designs. Similar to these findings, in the study conducted by Akçalı-Avcı and Baş (2020), it was determined that experimental designs were frequently used, among which the survey model came to the fore. Şimşek et al. (2009) and Kılıç-Çakmak et al. (2015) reached similar results with the aforementioned findings of the research in their studies.

When the data collection tools in postgraduate theses are examined, it is seen that the most preferred technique is scales and among these, attitude scale (19.07%) and other scales (17.53%) are included. This result of the study coincides with the findings of Yalçınkaya and Özkan (2012) and Akgün and Akgün (2021) who examined

the studies in the context of technology. In addition, it was concluded that semi- structured interview (f=38, 19.59%), which is one of the frequently preferred data collection methods in qualitative research, is also frequently preferred in graduate theses. It was concluded that t-test, which is one of the most preferred quantitative analysis methods and known as difference test (15.79%). Looking at the overall postgraduate theses, quantitative analysis techniques, descriptive statistics and qualitative analysis techniques were frequently used respectively. The fact that quantitative analysis techniques are mostly used in graduate theses coincides with the findings of the studies conducted by Güneş et al. (2021), Akgün and Akgün (2021), Avcı-Akçalı and Baş (2020) and Eğmir et al.

In the light of these findings, the following recommendations are made:

The number of theses on the use of technology in the field of social studies should be increased and especially doctoral theses should be encouraged.

It is recommended to focus more on efforts to increase skills and competencies.

Research problems focusing on current technologies should be supported and more mixed-method studies should be conducted. For example, research on topics such as augmented and virtual reality, mobile learning, internet of things, meta-verse, generative artificial intelligence tools can be encouraged.

GİRİŞ

Teknoloji, Türk Dil Kurumu (TDK) sözlüğünde “Bir sanayi dalı ile ilgili yapım yöntemlerini, kullanılan araç, gereç ve aletleri, bunların kullanım biçimlerini kapsayan uygulama bilgisi, uygulamayı bilimi” şeklinde tanımlanmaktadır (TDK, 2022). Yaşamımızın önemli unsurlarından olan teknoloji, eğitim-öğretim ortamlarında önemli bir yer edinmiştir. Teknolojideki gelişim ve değişimler eğitimi dönüştürdüğü için (Kaya, 2019, s.10; Özkul ve Girginer, 2001, s.107) ulusal ve uluslararası eğitim paydaşları ve kuruluşların odağında yer almıştır. Eğitim-öğretimde görev alan öğretim personeli için teknolojiyi kullanma, gelişmeleri takip etme ve eğitim teknolojilerini derslere entegre etme yeterlikleri ortaya çıkmıştır (Gedik ve diğerleri, 2019).

Eğitim teknolojisinin temel amacı insan gelişimine ve performansına katkıda bulunmaktır. Eğitim teknolojisi bilim ve teknoloji rehberliğinde, teknolojideki gelişmeleri eğitimde geniş alanda uygulama ve değerlendirme, insan performansının en verimli şekilde kullanımı, kalitenin yükseltilmesi, eğitimde varolan sorunların çözümü ve verimliliğin yükseltilmesini sağlayan sistemler bütünü olarak tanımlanmaktadır (Kızılkaya, 2018, s.10). Eğitim teknolojilerinin kullanılma nedenleri arasında eğitim ve öğretime erişim imkanını artırmak, daha verimli bir öğretim gerçekleştirmek, eğitimde maliyeti düşürmek, eğitimde verimliliği sağlamak, teknolojideki değişime ayak uydurmak, öğrencilere çalışma ve bireysel hayatta gerekli becerileri teknoloji yoluyla sağlamak yer almaktadır (Bates, 2000).

Toplumların hayat standartlarını iyileştirebilme ve dünyada söz sahibi olabilmesinin tek yolu eğitim ile mümkündür. Eğitimde verimin artması için öğrenci ve öğretmenlerin teknolojiyi etkin ve verimli olarak kullanması zaruri hale gelmiştir. Bu nedenle eğitimde toplumsal ve bireysel hedeflere ulaşmak için teknolojiden etkin bir şekilde yararlanması kaçınılmaz bir durumdur (Dereli, 2017).

Dünyada eğitim ve öğretimin çağın gereklerine uygun olması gerekmektedir (Ateş ve diğerleri, 2015). Ülkemiz, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu’nda Türk Milli Eğitimi’nin temel amaçları sıralamıştır. Bu amaçların 13. Maddesi’nde “Her derece ve türdeki ders programları ve eğitim metotlarıyla ders araç ve gereçleri, bilimsel ve teknolojik esaslara ve yeniliklere, çevre ve ülke ihtiyaçlarına göre sürekli olarak geliştirilir. Eğitimde verimliliğin artırılması ve sürekli olarak gelişme ve yenileşmenin sağlanması bilimsel araştırma ve değerlendirmelere dayalı olarak yapılır. Bilgi ve teknoloji üretmek ve kültürümüzü geliştirmekle görevli eğitim kurumları gereğince donatılıp güçlendirilir; bu yöndeki çalışmalar maddi ve manevi bakımından teşvik edilir ve desteklenir” ifadesi yer almaktadır (Mevzuat, 2022). İlgili maddede görüldüğü üzere ders programlarının ve materyallerin bilimsel ve teknoloji gelişmelerine bağlı olarak sürekli geliştirileceği vurgulanmaktadır. Millî Eğitim Bakanlığı (MEB), dünyadayaşanan e-dönüşüm doğrultusunda web teknolojilerini eğitimdeki öğretim/öğrenme süreçleriyle birleştirmiş ve çeşitli projeleri hayata geçirmiştir (Kurtuluş, 2019).

Birçok dersle teknoloji ilişkilendirilirken Sosyal Bilgiler dersi öğretim programı özel amaçlarından birisi “Bilim ve teknolojinin gelişim sürecini ve toplumsal yaşam üzerindeki etkilerini kavrayarak bilgi ve iletişim teknolojilerini bilinçli kullanmaları” şeklinde ifade edilmektedir. Programda öğrencilere kazandırılmak istenen 8 yetkinlik alanından birisi de “Dijital Yetkinlik”tir. Bu yetkinlik, bilgi ve iletişim teknolojilerinin güvenli ve eleştirel kullanılmasını kapsamaktadır. Ders kapsamında yer alan 7 öğrenme alanından birisi “Bilim, Teknoloji ve Toplum” dur. Öğrencilere kazandırılmak istenen toplam 27 beceri arasından “Dijital Okuryazarlık” ve “Medya Okuryazarlığı” teknoloji ile doğrudan bağlantısı olan becerilerdir. Programda “Dijital Okuryazarlık” kavramına da yer verilerek bunun geliştirilmesi için etkinliklere yer verilmesi gerektiği vurgulanmıştır (MEB, 2018). Görüldüğü üzere öğretim programında öğrenme alanları, beceri, etkinlikler ve okuryazarlık boyutlarıyla vurgulanan teknolojinin bu derste kullanılması önem arz etmektedir. Sosyal bilgiler dersinin öğrenciler tarafından sevilmesi, verimin artması ve daha etkili bir ders olabilmesi için teknolojiden faydalanılması gerekmektedir (Yerli, 2018, s.5).

Sosyal bilgilerde yer alan konuların büyük bir kısmında eğitim teknolojilerinden yararlanılabilir. Öğretim teknolojilerinin sosyal bilgiler öğretiminde amaçlanan becerilerin öğrenenlere aktarılmasında bir araç olarak kullanılmasının gerekli olduğu birçok araştırmacı tarafından ön plana çıkarılmaktadır (Yeşilyurt, 2019, Demir, 2017). Ayrıca bu ders kapsamında teknolojinin kullanılması işbirliğini kolay hale getirebilir, öğrencilerde yaratıcılık ve yetkinliklerin geliştirilebileceği mekânlar yaratabilir (Yeşilyurt, 2019).

Görüldüğü üzere hem program içeriği hem de dersin kendi özellikleri ele alındığında teknolojinin sosyal bilgiler dersinde de kullanılmasının önemli olduğu görülmektedir. Buradan yola çıkarak bu çalışmada sosyal bilgiler dersi kapsamında kullanılan eğitim teknolojileri ile ilgili tez çalışmalarını incelemek amaçlanmaktadır. Literatür incelendiğinde sosyal bilgiler dersinde teknoloji kullanımını inceleyen çok az sayıda çalışmaya rastlanılmıştır. Akçalı ve Baş (2020), sosyal bilgiler dersi kapsamında eğitim teknolojileri ile ilgili makale, yüksek lisans ve doktora tez çalışmalarından oluşan 82 çalışmayı incelemiştir. Güneş ve diğeleri (2021) makale, yüksek lisans tezi, doktora tezi, bildiriler ve bildiriden makaleye dönüşen çalışmaları incelemiştir ve toplam 146 çalışmaya ulaşmışlardır. Akgün ve Akgün (2021), sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik yüksek lisans ve doktora tezlerinden oluşan 113 çalışmayı incelemiştir.

Görüldüğü üzere sosyal bilgiler alanında teknoloji kullanımına yönelik çalışmaların incelenmesine yönelik çok az sayıda çalışmaya rastlanılmıştır. Gelişen teknolojiyle birlikte araştırma sayısı artmıştır. Bu alandaki çalışmalara genel bir bakış imkânı vermesi ve diğer çalışmalarda en son 2020 yılına ait çalışmaların incelenmesi nedeniyle 2021 yılındaki çalışmaların bu çalışmamızda incelenmiş olması bu araştırmanın farkını ortaya koymaktadır. Bu sebeple bu araştırmanın amacı, sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji konusunda ulusal bazda yapılmış doktora ve yüksek lisans çalışmalarını farklı değişkenler açısından incelemek olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın problem cümlesi “Ulusal bazda sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji konusunda gerçekleştirilen tezlerin farklı değişkenler açısından dağılımı nasıldır?” olarak belirlenmiş ve problem cümlesine dayanarak aşağıda yer alan alt problemler oluşturulmuştur.

Sosyal Bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımı bağlamında lisansüstü tezlerin;

- Yayınlanma yılı açısından dağılımı nasıldır?
- Türüne göre dağılımı nasıldır?
- Araştırma yöntemine göre dağılımı nasıldır?
- Odaklanılan örneklem türüne göre dağılımı nasıldır?
- Örneklem yöntemine göre dağılımı nasıldır?
- Örneklem büyüklüğüne göre dağılımı nasıldır?
- Kullanılan araştırma desenlerine göre dağılımı nasıldır?
- Veri toplama araçlarına göre dağılımı nasıldır?
- Kullanılan analiz tekniklerine göre dağılımı nasıldır?

YÖNTEM

Gerçekleştirilen bu çalışmada sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımı konusunda ulusal bazda yapılmış doktora ve yüksek lisans tezlerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Nitel araştırma yöntemine dayanan çalışmada doküman incelemesi yapılmıştır. Ele alınan çalışmada veriler betimsel analiz tekniği ile analiz edilmiştir. Doküman incelemesi herhangi bir konu üzerine yazılmış elektronik veya basılı materyallerin belirli kıstaslara göre değerlendirmek için yürütülen sistematik bir süreç olarak ifade edilmektedir (Bowen, 2009). Bu çalışmada ulaşılan tezler betimsel analizi yöntemi kullanılarak çözümlenmiştir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmanın verileri “Ulusal Tez Merkezi” üzerinden “Sosyal Bilgiler” ve “Teknoloji” anahtar kelimeleri girilerek 13.03.2022-28.03.2022 tarihleri arasında elde edilmiştir. Yapılan tarama sonucunda toplam 108 lisansüstü tez çalışmasına ulaşılmış ancak 11 tez araştırmacılar tarafından teknoloji bağlamında değerlendirilemeyeceği kanısıyla araştırma kapsamından çıkarılmıştır. Böylece toplam 97 tez çalışma kapsamında değerlendirilmiştir. Öncelikle “Yayın Sınıflandırma Formu” kullanılmış (Çiltaş, 2012) ve çalışmalar tezin yayın yılı, yayın türü, yöntemi, seçilen araştırma deseni, örnekleme yöntemi, örnekleme kademesi, örnekleme büyüklüğü, çalışmalarda yararlanılan veri elde etme araçları ile bulguların değerlendirilmesi için kullanılan analiz teknikleri değişkenleri temel alınarak sınıflandırılmıştır. Ulaşılan bulgular tablo haline getirilerek yorumlanmıştır.

BULGULAR

Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımı bağlamında yapılmış tezlerin yayınlanma yılı açısından dağılımına ilişkin bulgulara Tablo 1’de yer verilmiştir.

Tablo 1.

Sosyal Bilgiler Eğitiminde Teknoloji Kullanımı Bağlamında Gerçekleştirilen Tezlerin Senelere Göre Dağılımı

Yıllar	Yüksek Lisans		Doktora		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
2002	-	-	1	3,44	1	1,03
2006	2	2,94	-	-	2	2,06
2007	-	-	2	6,90	2	2,06
2008	-	-	1	3,44	1	1,03
2010	3	4,41	-	-	3	3,09
2011	2	2,94	3	10,34	5	5,15
2012	1	1,47	1	3,44	2	2,06
2013	-	-	2	6,90	2	2,06
2014	3	4,41	3	10,34	6	6,19
2015	3	4,41	-	-	3	3,09
2016	4	5,89	2	6,90	6	6,19
2017	8	11,77	4	13,80	12	12,37
2018	9	13,23	2	6,90	11	11,34
2019	20	29,41	2	6,90	22	22,68
2020	11	16,18	3	10,34	14	14,43
2021	2	2,94	3	10,34	5	5,15
Toplam	68	100	29	100	97	100

Tablo 1'e göre sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımı konusunda tamamlanmış olan tezlerin 2002-2021 yılları arasında gerçekleştirildiği bulgusu ortaya çıkmaktadır. Bununla birlikte bu konuda tamamlanmış lisansüstü tezler genellikle 2019 (f:22, % 22,68) ve 2020 (f:14, % 14,43) yıllarında yoğunlaştığı anlaşılmaktadır. Son yıllarda teknolojinin yaygın kullanımının arması ile lisansüstü tez çalışmaları da orantılı olarak artmıştır.

Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımı bağlamında yapılmış tezlerin düzeylerine göre dağılımına ilişkin bulgulara Tablo 2'de yer verilmiştir.

Tablo 2.

Sosyal Bilgiler Dersine İlişkin Teknoloji Kullanımına Yönelik Yazılmış Tezlerin Türüne Göre Dağılımı

Tez Türü	F	%
Yüksek Lisans Tezi	68	70,10
Doktora Tezi	29	29,90
Toplam	97	100

Tablo 2'de görüldüğü üzere Sosyal Bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımı konusunda tamamlanan toplam 97 tezin 68'i (% 70,10) yüksek lisans, 29'u (% 29,90) doktora tezidir.

Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımı bağlamında tamamlanmış lisansüstü tezlerin araştırma yöntemine göre dağılımına ilişkin bulgulara Tablo 3'te yer verilmiştir.

Tablo 3.

Sosyal Bilgiler Dersinde Teknoloji Kullanımına İlişkin Yazılan Tezlerin Kullanılan Araştırma Yöntemlerine Göre Dağılımı.

Araştırma Yöntemi	F	%
Nicel	42	43,30
Nitel	20	20,62
Karma	35	36,08
Toplam	97	100

Tablo 3 incelendiğinde sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına ilişkin tamamlanan lisansüstü tezlerin 42'si (% 43,30) nicel, 20'si (% 20,62) nitel ve 35'i (% 36,08) karma yöntemi kullanan araştırmalar olduğu anlaşılmaktadır. Nicel ve karma yöntemin kullanıldığı lisansüstü tez çalışmalarının araştırmacılar tarafından sıklıkla tercih edildiği söylenebilir.

Lisansüstü tezlerde odaklanılan örneklem türüne ilişkin bulgular Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4.

Sosyal Bilgiler Dersinde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tamamlanan Lisansüstü Tezlerde Odaklanılan Örneklem Türüne Göre Dağılımı

Örneklem	F	%
----------	---	---

İlköğretim	5	5,15
Ortaöğretim	32	33,00
Yükseköğretim	18	18,56
Öğretmen	35	36,08
Öğretmen, Veli, Müdür	2	2,06
Toplam	97	100

Tablo 4'e göre sosyal bilgiler alanına teknoloji kullanımına yönelik yazılan lisansüstü tezlerin 35 (%36,08) tanesi öğretmenler ile, 32 tanesi (%33,00) de ortaöğretim öğrencileri ile çalışılmıştır. Öğretmen adayları ile 18 (%18,56), ilköğretim öğrencileri ile 5 (%5,15), aynı çalışmada hem öğretmen hem veli hem de müdürün örneklem olarak belirlendiği tez çalışması ise 2'dir (%2,06).

Lisansüstü tezlerde belirlenen örnekleme yöntemine yönelik bulgular Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5.

Sosyal Bilgiler Eğitiminde Teknoloji Kullanımına İlişkin Yazılan Tezlerde Belirlenen Örneklem Yöntemine Göre Dağılımı.

Örnekleme Yöntemi	F	%
Kolay Ulaşılabilir	20	20,62
Amaçlı Örnekleme	25	25,77
Basit Seçkisiz	8	8,25
Ölçüt Örnekleme	9	9,28
Maksimum Çeşitlilik Örnekleme	2	2,06
Kendini Örnekleleyen Evren	2	2,06
Küme Örnekleme	2	2,06
Tesadüfi (Random) Örnekleme	5	5,15
Yansız Atama	2	2,06
Tabakalı Örnekleme	1	1,03
Belirtilmemiş	21	21,65
Toplam	97	100

Tablo 5'te sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına ilişkin tamamlanmış olan lisansüstü tezlerin örnekleme yöntemi incelendiğinde amaçlı n=20 (%25,77) ve kolay ulaşılabilir n=20 (%20,62) örnekleme yöntemlerinin sıklıkla tercih edildiği görülmektedir. En az tercih edilen örnekleme yöntemi ise tabakalı örneklemedir 1 (%1,03). 21 (%21,65) lisansüstü tezde ise örnekleme yöntemi belirtilmemiştir.

Tablo 6'da lisansüstü tezlerde çalışılan örneklem büyüklüğüne ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 6.

Sosyal Bilgiler Dersinde Teknoloji Kullanımına İlişkin Yazılan Tezlerde Çalışılan Örneklem Büyüklüğü

Örneklem Büyüklüğü	F	%
--------------------	---	---

1-49	19	19,59
50-99	30	30,93
100-149	12	12,37
150-199	6	6,19
200-249	7	7,22
250-300	11	11,34
300-399	2	2,06
400-499	2	2,06
500-749	3	3,06
750-999	1	1,03
1000-1999	3	3,03
2000-2999	1	1,03
Toplam	97	100

Tablo 6 incelendiğinde lisansüstü tez çalışmalarının en fazla 50-99 aralığındaki örneklemelerden oluşan çalışmalar olduğu anlaşılmaktadır (f= 30, %30,93). Ardından 1-49 aralığındaki çalışmalar (f=19, %19,59), 100-149 aralığındaki (f=12, %12,37) ve 250-300 (f=11, %11,32) aralığındaki örneklem büyüklüğüne sahip çalışmalar gelmektedir. Sosyal bilgiler alanında 1000 örneklem büyüklüğüne sahip 4 lisansüstü tez çalışmasının gerçekleştirilmiş olması da dikkate değer bir unsur olarak görülebilir.

Tablo 7’de Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımı konusunda yapılmış lisansüstü tezlerde kullanılan araştırma desenlerinin dağılımına ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 7.

Sosyal Bilgiler Dersinde Teknoloji Kullanımına İlişkin Yazılan Tezlerde Kullanılan Araştırma Desenleri

Yöntemler	Araştırma Desenleri	F	%
Nicel Desenler	Kontrol gruplu yarı deneysel	12	12,37
	Tarama Modeli	24	24,74
	Deneme Modeli	5	5,15
	4x4 Solomon Deseni	1	1,03
Nitel Desenler	Olgu bilim	3	3,93
	Durum Çalışması	9	9,28
	Doğal İnceleme	1	1,03
	Betimsel Desen	2	2,06
	Eylem Araştırması	3	3,93
	Bütüncül Çoklu Durum	1	1,03
	Yok	1	1,03
	Karma Desenler	Keşfedici Sıralı Desen	2
Açımlayıcı Sıralı Desen	10	10,39	
Açıklayıcı Sıralı Desen	2	2,06	
Eş Zamanlı İç İç Geçmiş	1	1,03	
Gömülü Desen	5	5,15	
Çeşitleme	10	10,39	
Yok	5	5,15	
Toplam		97	100

Tablo 7 incelendiğinde sosyal bilgiler alanında teknoloji kullanımı konusunda tamamlanan lisansüstü tezlerde en fazla nicel yöntemlerden tarama modelinin kullanıldığı anlaşılmaktadır (f=24, %24,74). Karma araştırma yöntemlerinden açımlayıcı sıralı desen, nicel ve nitel desenlerin birlikte kullanıldığı çeşitleme modeli oldukça sık tercih edilmektedir (f=10, %10,39). Diğer yandan toplam 6 (%6,18) lisansüstü tezde

araştırma deseni belirtilmemiştir.

Lisansüstü tezlere ait veri toplama araçlarının dağılımına ilişkin bulgular ise Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8.

Sosyal Bilgiler Dersinde Teknoloji Kullanımına İlişkin Yazılan Lisansüstü Tezlerde Kullanılan Veri Toplama Araçları

Yöntemler	Veri Toplama Araçları	F	%
Nicel Veri Toplama Araçları	Beceri Testi	5	2,58
	Tutum Ölçeği	37	19,07
	Başarı Testi	31	15,98
	Anket	19	9,79
	Algı Ölçeği	1	,52
	Erişi Testi	1	,52
	Envanterler	1	,52
	Ölçek	34	17,53
Nitel Veri Toplama Araçları	Yarı Yapılandırılmış Görüşme	38	19,59
	Günlükler	2	1,03
	Etkinlikler-Ders planı	6	3,09
	Gözlem Formu	7	3,61
	Video ve doküman kayıtları	3	1,55
	Dereceli Puanlama Anahtarı	3	1,55
	Odak Grup Görüşmeleri	6	3,09
	Toplam	194	100

Tablo 8 incelendiğinde en çok başvurulan veri toplama aracı yarı yapılandırılmış görüşme (f=38, %19,59) olduğu görülmektedir. Nicel veri toplama araçları arasında görülen tutum ölçekleri (f=37, %19,07) ve diğer ölçekler de (f=34, %17,53) araştırmacılar tarafından sıklıkla başvurulmuş veri toplama araçlarındandır.

Tablo 9’da Sosyal Bilgiler dersinde teknoloji kullanımına ilişkin tamamlanmış lisansüstü tezlerde kullanılan veri analiz tekniklerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 9.

Sosyal Bilgiler Dersinde Teknoloji Kullanımına İlişkin Yazılan Lisansüstü Tezlerde Tercih Edilen Veri Analiz Teknikleri

Analiz Teknikleri	f	%	
Betimsel Analizler	Frekans-Yüzde	31	9,60
	Ortalama	38	11,76
	Standart Sapma	42	13,00
	Toplam	83	
Nicel Analizler	t-testi	51	15,79
	ANOVA	37	11,46
	Mann Whitney U	13	4,02
	Kruskal Wallis	10	3,10
	Kovaryans	2	,62
	Wilcoxon İşaretli Sıralar	3	,93
	Scheffe Testi	4	1,24
	ANCOVA	6	1,86
	MANCOVA	1	,31
	Ki-Kare	8	2,48
	Şablon Analizi	1	,31
	Regresyon	8	2,48
	LSD	2	,62
	Toplam	145	

Nitel Analizler	Betimsel Analiz	34	10,52
	İçerik Analizi	25	7,74
	Doküman Analizi	5	1,55
	Toplam	64	
Toplam		323	100

Tablo 9 incelendiğinde en çok kullanılan veri analiz tekniği t-testi'dir. (f=51, %15,79). Genel olarak bakıldığında sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji konusunda yapılan lisansüstü tezlerde sıklıkla nicel yöntemlere ait veri analiz yöntemlerinin kullanıldığı görülmektedir (f=145). Bu bulguyu betimsel analizler takip etmektedir (f=83).

TARTIŞMA

Bu çalışmada Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımı ile ilgili tamamlanmış olan lisansüstü tezler incelenmiştir. Ulusal Tez Merkezi (YÖKTEZ) üzerinden yapılan tarama sonucu araştırmaya dahil edilen 68'i yüksek lisans, 29'u doktora tezi olmak üzere toplam 97 lisansüstü tez 2002-2021 yıllarını kapsamaktadır. Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji konusunda yapılan tezlerin 2017 yılından sonra önemli oranda artış gösterdiği ve 2019 yılında tamamlanmış 22 lisansüstü tez çalışması ile en yüksek rakama ulaşmış olduğu görülmüştür. Taş ve Düz (2016) tarafından gerçekleştirilen sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji entegrasyonu temelinde yapılmış olan çalışmada da özellikle 2000 yılından sonra sosyal bilgiler alanında teknoloji temelli çalışmaların sürekli artış gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Bir diğer çalışmada Avcı-Akçalı ve Baş (2020) teknoloji bağlamında gerçekleştirilen tezlerin yıllar içerisinde sürekli olarak artış gösterdiği sonucuna ulaşmıştır.

Gerçekleştirilen çalışmanın bir diğer alt problemi de lisansüstü tezlerde kullanılan araştırma yöntemlerini belirlemektir. Yapılan analiz sonucunda çoğunlukla nicel yöntemlerin lisansüstü tezlerde kullanıldığını ortaya çıkarmaktadır. Genel toplamın %43,30'unda nicel araştırma yöntemi tercih edilmiştir. Bununla birlikte karma araştırma yöntemleri kullanılarak yapılmış lisansüstü tez sayısı da % 36,08'dir. Kılıç-Çakmak ve diğerleri (2015) tarafından gerçekleştirilen ve eğitim teknolojileri araştırmalarının incelendiği çalışmada da nicel yöntemlerin ağırlıklı olarak kullanıldığı ifade edilmiştir. Gül ve Sözbilir (2016) ve Bıkmaz ve diğerleri (2013) tarafından gerçekleştirilen çalışmalarda araştırma bulguları ile benzer biçimde nicel yöntemlerin ağırlıklı olarak kullanıldığı ve karma yöntemin son yıllarda sıklıkla tercih edilen bir yöntem olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tamamlanan lisansüstü tezlerin %36.08'i öğretmenler ile, %33.00'ı ise ortaöğretim öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir. Teknolojinin etkin şekilde kullanımı öğretmenin entegre edilecek teknolojiyi benimsemesi ile mümkündür. Güneş ve diğerleri (2020) tarafından gerçekleştirilen çalışmada ise en fazla başvuru alan örneklem kademesi ortaokuldur. Lisansüstü tezlerde kullanılan örneklem yöntemine bakıldığında genellikle amaçlı örneklem (%25.77) ve kolay ulaşılabilir örneklem (%20.62) yöntemine başvurulduğu anlaşılmaktadır. Gerçekleştirilen lisansüstü tezlerin teknoloji bağlamında yürütüldüğü düşünüldüğünde belirli kısıtları karşılayan, belirli amaçlara uygun, zaman ve maliyet bu örneklem türünün tercih edilme nedeni olabilir.

Çalışma kapsamında araştırmaya dahil edilen toplam 97 çalışmanın tamamında örneklem büyüklüğü verilmiştir. Diğer yandan örneklem büyüklüğü 1-99 kişiden oluşan lisansüstü tez çalışmalarının sıklıkla tercih edildiği görülmüştür. Ulaşılan bu sonuç Solmaz ve Gökçearsan (2016), Gül ve Sözbilir (2016), Akgün ve Akgün (2021) tarafından gerçekleştirilen araştırma sonuçları ile örtüşmektedir. Bununla birlikte genel olarak 1000-3000 arasında örneklem ulaşılan çalışmalar toplam 4 lisansüstü tezdendir. Sosyal bilgiler alanında bu denli büyük örneklem ulaşılması dikkat çekicidir. Araştırma desenlerine bakıldığında genellikle

nicel yöntemlere ait desenlerin sıklıkla kullanıldığı söylenebilir. Özellikle tarama modeli (%24.74) ve kontrol gruplu yarı deneysel desen (%12.37) sıklıkla tercih edilen deneysel desenlerdendir. Bu bulgular ile benzer olarak Akçalı-Avcı ve Baş (2020) tarafından gerçekleştirilen çalışmada da deneysel desenlerin sıklıkla kullanıldığı bunların arasında tarama modelinin öne çıktığı belirlenmiştir. Şimşek ve diğerleri (2009) ve Kılıç-Çakmak ve diğerleri (2015) yapmış oldukları çalışmalarda araştırmancının bahsi geçen bulguları ile benzer sonuçlara ulaşmışlardır. Öte yandan karma araştırma yöntemlerinden açıklayıcı sıralı desen ve çeşitleme de son yıllarda sıklıkla tercih edilen desenler arasında sayılabilir. Kullanılan desenlerin geneline bakıldığında ise toplam 5 çalışmada hangi desenin kullanıldığı belirtilmemiştir.

Lisansüstü tezlerde veri toplama araçları incelendiğinde en fazla tercih edilen tekniğin ölçekler olduğu ve bunlardan tutum ölçeği (%19,07) ve diğer ölçeklerin yer aldığı (%17,53) görülmektedir. Araştırmanın bu sonucu Yalçınkaya ve Özkan (2012), Akgün ve Akgün'ün (2021) teknoloji bağlamındaki çalışmaları incelediği araştırma bulguları ile örtüşmektedir. Bunun yanında nitel araştırmalarda sıklıkla tercih edilen veri elde etme türlerinden bir olan yarı yapılandırılmış görüşmenin ($f=38$, %19,59) de lisansüstü tezlerde sıklıkla tercih edildiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum nicel verileri destekleme ve derinlemesine bilgi edinme konusunda nicel veri toplama araçlarına da başvurduğunu göstermektedir. Bir diğer sonuç ise tez çalışmalarında kullanılan analiz tekniklerinin dağılımı ile alakalıdır. En çok nicel analiz yöntemlerinden biri olan ve fark testi olarak bilinen t-testinin tercih edildiği (%15,79) sonucuna ulaşılmıştır. Lisansüstü tezlerin geneline bakıldığında sırasıyla en çok nicel analiz teknikleri, betimsel istatistikler, nitel analiz tekniklerine sıklıkla başvurulmuştur. Lisansüstü tezlerde en çok nicel analiz tekniklerine başvurulması Güneş ve diğerleri. (2021), Akgün ve Akgün (2021), Avcı-Akçalı ve Baş (2020) ve Eğmir ve diğerlerinin (2017) yapmış olduğu çalışmaların bulguları ile örtüşmektedir.

Çalışmanın bulguları dikkate alınarak aşağıdaki önerilere yer verilmiştir.

- Sosyal bilgiler alanında teknoloji kullanımına yönelik tezler sınırlı sayıdadır. Özellikle doktora düzeyindeki tezlerin oldukça az sayıda olduğu görülmüştür. Destekleme projeleri ile öğrencilerin bu alanda lisansüstü tez yapmaları teşvik edilmelidir.
- Sosyal bilgiler alanında tamamlanan lisansüstü tezler incelendiğinde genellikle fark testleri, görüş alma üzerine yoğunlaşıldığı anlaşılmaktadır. Beceri ve yeterlilikleri artırmaya yönelik çalışmalara ağırlık verilmesi önerilmektedir.
- Artırılmış ve sanal gerçeklik, mobil öğrenme, nesnelerin interneti, meta-verse, yapay zekâ sohbet araçları gibi güncel teknolojiler konusunda araştırma problemlerine yönelik alandaki araştırma boşluğu giderilmelidir. Karma yönetime dayalı güncel teknolojileri konu alan çalışmalar daha fazla gerçekleştirilebilir.

BİLGİ NOTU

Bu çalışma birinci yazarın danışmanlığında diğer yazarlar ile yapılmıştır.

Yazar Katkıları: Yazar 1: %40-Araştırma tasarımı, literatür tarama, yöntem, analiz, bulgu ve sonuçlar, Yazar 2: %35-Literatür tarama, analiz, bulgu ve sonuçlar, Yazar 3: %25-Literatür tarama ve analiz

Etik Beyan ve Çıkar Çatışması

Bu araştırmanın hazırlık, verilerin toplanması ve analizi, raporlama olmak üzere tüm aşamalarında bilimsel etik ilke ve kuralları temel alınmıştır. Committee on Publication Ethics (COPE)' in etik standartları ve koşullarını kabul edilmiş ve buna uygun davranılmıştır. Çalışma, bir kurum veya kuruluş tarafından fon desteği almamıştır. Makalede çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Ethical Statement and Conflict of Interest

Scientific ethical principles and rules were taken as the basis in all stages of this research, including preparation, data collection and analysis, and reporting. The ethical standards and conditions of the Committee on Publication Ethics (COPE) have been accepted and acted accordingly. The study did not receive funding from an institution or organization. There is no conflict of interest in the article.

KAYNAKÇA

- Akçalı-Avcı, A. A. ve Baş, Ö. (2020). Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji konusundaki araştırmalar. *Jass Studies The Journal of Academic Social Science Studies*, 81, 15-30.
- Akgün, İ. H. ve Akgün, M. (2021). Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tezleri incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 58, 227-247.
- Ateş, M., Çerçi, A., ve Duman, S. (2015). Eğitim bilişim ağında yer alan türkçe dersi videoları üzerine bir inceleme. *Sakarya University Journal of Education*, 5(3), 105-117.
- Bıkmaz, F. H., Aksoy, E., Tatar, Ö. ve Altınyüzük, C. A. (2013). Eğitim programları ve öğretim alanında yapılan doktora tezlerine ait içerik çözümlemesi (1974-2009). *Eğitim ve Bilim*, 38(168), 288-302.
- Bowen, G. A. (2009). Document analysis as a qualitative research method. *Qualitative Research Journal*, V/1, 9 (2), 27-40.
- Çiltaş, A., Güler, G., & Sözbilir, M. (2012). Türkiye’de matematik eğitimi araştırmaları: Bir içerik analizi çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(1), 565-580.
- Demir, M. (2017). *Sosyal bilgiler dersinde eğitim yazılımı kullanılmasının öğrenci akademik başarısına etkisi: Morpa Kampüs Örneği*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat.
- Dereli, İ. (2017). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının teknopedagojik alan bilgisi ve teknolojiye yönelik inançlarının incelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kastamonu.
- Eğmir, E., Erdem, C., ve Koçyiğit, M. (2017). Trends in educational research: A content analysis of the studies published in international journal of instruction. *International Journal of Instruction*, 10(3), 277-294.
- Gedik, O., Sönmez, Ö. F., ve Yeşiltaş, E. (2019). Sınıf eğitimi öğretmen adaylarının teknolojik pedagojik içerik bilgi yeterliliklerinin incelenmesi. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 187-198.
- Gül, Ş. ve Sözbilir, M. (2016). International trends in biology education research from 1997 to 2014: A content analysis of papers in selected journals. *Eurasia Journal of Mathematics, Science and Technology Education*, 12(6), 1631-1651.
- Güneş, G., Ayantaş, T., Güneş, C., Güteryüz, O., ve Arıkan, A. (2021). Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik araştırmaların incelenmesi. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3, 859-890.
- Kaya, M. T. (2019). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin teknopedagojik eğitim yeterlilikleri ve akıllı tahta öz-yeterliliklerinin incelenmesi: Afyonkarahisar örneği*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- Kılıç Çakmak, E., Kukul, V., Çetin, E., Berikan B., Kandemir, B., Pamukçu, B. S., Taşkın, N. ve Marangoz, M. (2015). 2013 yılı eğitim teknolojileri araştırmalarının incelenmesi: AJET, BJET, C&E, ETRD, ETS

VE L&I Dergileri. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 5(1), 128-160.

- Kızılkaya, M. F. (2018). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin etkileşimli (akıllı) tahta kullanım becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzincan.
- Kurtdişi, O. (2019). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin web pedagojik içerik bilgilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Mevzuat (Cumhurbaşkanlığı Mevzuat Sistemi) (2022). <https://www.mevzuat.gov.tr> adresinden ulaşılmıştır.
- Millî Eğitim Bakanlığı (MEB), (2018). Sosyal bilgiler dersi öğretim programı (İlkokul ve Ortaokul 4, 5, 6 ve 7. Sınıflar). MEB. Ankara.
- Özkuş, E. ve Girginer, V. (2001). Uzaktan Eğitimde Teknoloji ve Etkinlik. I. Uluslararası Eğitim Sempozyumu. Sakarya: *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Özel Sayı*, 107-117.
- Solmaz, E. ve Gökçearsan, Ş. (2016). *Mobil öğrenme: Lisansüstü tezlere yönelik bir içerik analizi çalışması*. In 10th International Computer and Instructional Technologies Symposium (ICITS), Rize.
- Şimşek, A., Özdamar, N., Uysal, Ö., Kobak, K., Berk, C., Kılıçer, T. ve Çiğdem, H. (2009). İki binli Yıllarda Türkiye'deki Eğitim Teknolojisi Araştırmalarında Gözlenen Eğilimler. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9 (2), 941-966.
- Taş, M. ve Düz, İ. (2016). Sosyal Bilgiler Öğretiminde Teknoloji Entegrasyonu. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 5 (1), 180-188.
- Türk Dil Kurumu (TDK) (2022), <https://sozluk.gov.tr/> adresinden ulaşılmıştır.
- Yalçınkaya, Y. ve Özkan, H. H. (2012). 2000-2011 yılları arasında eğitim fakülteleri dergilerinde yayımlanan matematik öğretimi alternatif yöntemleri ile ilgili makalelerin içerik analizi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(16), 31-45.
- Yerli, M. S. (2018). *Sosyal bilgiler öğretiminde eğitim bilişim ağı (EBA) uygulamasının öğrencilerin akademik başarısına etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adıyaman.
- Yeşilyurt, S. (2019). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin eğitim bilişim ağı'nın kullanımına ilişkin görüşleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.